



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 586/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ZU-VE Real s. r. o.**, Budimír 202, IČO: 44 237 634, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou PIHORŇA, LENÁRT, JAŠŠO, s. r. o., Hrnčiarska 29, Košice, IČO 50 453 785, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Lenárt, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 5 Cob 41/2022 zo 4. augusta 2022 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Cob 41/2022 zo 4. augusta 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Dôvodom na podanie návrhu bolo to, že v obci [REDAKOVANÉ] sa má v zmysle platného ohlásenia drobnej stavby uskutočniť realizácia [REDAKOVANÉ] na parcelách č. [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území obce (č. k. 219/2021). Sťažovateľka je vlastníčkou parcely č. [REDAKOVANÉ], ktorá je jednou z tých, na ktorých má byť stavba realizovaná. V návrhu na vydanie neodkladného opatrenia sťažovateľka argumentovala tým, že Obecný úrad [REDAKOVANÉ] ako príslušný stavebný úrad pochybil, keď akceptoval ohlásenie drobnej stavby bez toho, aby vo veci vykonal patričné šetrenie, navyše v danom prípade nie je možné stavbu realizovať iba prostredníctvom ohlásenia, ale je potrebné riadne stavebné povolenie. Sťažovateľka tiež argumentovala tým, že o pláne drobnej stavby sa dozvedela až v momente, keď

stavebník zložil na jej pozemku, resp. pred ním stavebný materiál. V tejto súvislosti sťažovateľka zdôraznila, že žiaden súhlas s uskutočnením drobnej stavby na svojom pozemku stavebníkovi nikdy nedala, a teda stavebník nemohol v rámci stavebného konania preukázať žiaden vzťah k pozemku, ktorého sa stavba týka.

3. Okresný súd uznesením č. k. 23 Cb 24/2022 z 5. apríla 2022 (ďalej len „neodkladné opatrenie“) nariadil neodkladné opatrenie v znení, podľa ktorého je žalovaná povinná „zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by smerovalo k realizácii drobnej stavby [redacted] na parcele č. [redacted] zapísanej na [redacted], parcele č. [redacted] a parcele č. [redacted] v katastrálnom území obce [redacted], v zmysle Oznámenia k ohláseniu drobnej stavby pod číslom konania 219/2021.“.

4. Proti uzneseniu okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia podala žalovaná odvolanie. Krajský súd napadnutým uznesením zmenil uznesenie okresného súdu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia sa krajský súd vysporiadal s námietkou žalovanej o rozpore návrhu petitu na nariadenie neodkladného opatrenia so samotným výrokovým znením neodkladného opatrenia. Túto námietku vyhodnotil ako opodstatnenú (body 14 a 15 napadnutého uznesenia). Pokiaľ išlo o odvolaním namietanú inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie, krajský súd uviedol, že hoci nariadené neodkladné opatrenie sa dotýka parciel č. [redacted] sťažovateľka/žalobkyňa preukázala vlastníctvo iba k parcele č. [redacted]. Krajský súd k tejto námietke uviedol: „Z týchto dôvodov ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd nemal vôbec za preukázané, že by nejakým spôsobom dochádzalo k zásahom do práv vlastníkov parciel č. [redacted], v dôsledku čoho je výrok napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie aj z tohto dôvodu vadný.“ V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd akceptoval argumentáciu žalovanej o tom, že na pozemku sťažovateľky nerealizovala žiadne úkony spojené so stavbou [redacted]. Z podania sťažovateľky „Žiadosť o zastavenie prác súvisiacich s projektom [redacted] zo 07.03.2022 - Odpoveď“ doručeného okresnému súdu táto skutočnosť nevyplýva. Krajský súd vo vzťahu k osvedčeniu relevantných okolností uviedol: „Vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej, že na pozemku žalobcu potrebný materiál jej zmluvným dodávateľom umiestnený nikdy nebol, pričom doposiaľ je materiál uskladnený na pozemku vo vlastníctve obce, ktorý je vzdialený od pozemku žalobcu cca 200 až 300 metrov, odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca na preukázanie svojho tvrdenia o umiestnení materiálu potrebného na zhotovenie stavby síce doručil súdu ako prílohy návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dve fotografie (č. l. 4 a 5 súdneho spisu), na ktorých je vidieť materiál pravdepodobne vhodný na zhotovenie [redacted], umiestnený na pozemku za nejakými budovami, avšak týmito fotografiami či inými dôkazmi nepreukázal, že je vlastníkom práve tohto pozemku.“ Napokon krajský súd zdôraznil, že všeobecné súdy nie sú oprávnené skúmať platnosť či zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov mimo rámca správneho súdnictva (prezumpcia správnosti správnych aktov) a súčasne poukázal na § 194 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť, ale aj na § 329 ods. 2 CSP, podľa ktorého pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia dospel k záveru, že okresný súd z predložených listinných dôkazov mohol považovať za osvedčené len to, že sťažovateľka už

vykonala kroky smerujúce k náprave stavu, ktorý vznikol postupom stavebného úradu, ale nemohol považovať za preukázané, že si skutkový stav vyžaduje neodkladnú úpravu pomerov. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že „... žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia založil na tom, že nebol účastníkom stavebného konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie, na podklade ktorého môže byť realizovaná stavba [REDAKOVANÉ] a na tom, že na, resp. pred jeho pozemkom sa nachádza materiál potrebný na zhotovenie stavby. Na druhej strane v konaní nijako neosvedčil, že žalovaná stavbu na základe rozhodnutia stavebného úradu vydaného v konaní, účastníkom ktorého nebol, na jeho pozemku započala realizovať a že miesto, na ktorom sa materiál na zhotovenie stavby nachádza, je pozemkom žalobcu.“.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predovšetkým zopakovala svoje námietky proti postupu príslušného stavebného úradu vo veci ohlásenej drobnej stavby, ktorá má byť realizovaná na jej pozemku. Sťažovateľka opätovne poukázala na to, že o stavbe prípojky nemala vedomosť do momentu zloženia stavebného materiálu, súhlas s realizáciou stavby nikdy nedala, že vyzvala stavebníka na ukončenie stavebných prác, na čo dostala zamietavú odpoveď, a preto nemala inú možnosť iba brániť svoje práva súdnou cestou.

6. Vo vzťahu k samotnému napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla: „... sťažovateľ osvedčil vlastnícke právo k parcelám, ktoré boli súčasťou rozhodnutia a kde mala byť drobná stavba realizovaná, následne súdu osvedčil skutočnosť, že sťažovateľ vyzval na upustenie od realizovania drobnej stavby žalovaného a ten mu odpovedal, že tak neurobí. V neposlednom rade sťažovateľ vyhotovil fotodokumentáciu materiálu, ktorý bol pripravený a ktorý žalovaný doniesol na začatie prác. V danom momente už samotná príprava a prinesenie všetkých potrebných materiálov na miesto realizácie stavby sa dá pokladať za začatie prác, alebo nie je sťažovateľovi zrejmé čo by súd považoval za začatie prác, nakoľko materiál je tam prítomný a pripravený na jeho zákop a následné práce s tým súvisiace.“ Na základe uvedeného sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že dostatočným spôsobom osvedčila nutnosť a bezodkladnú potrebu pre úpravu pomerov medzi stranami.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo uznesenie okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia zmenené tak, že návrh na neodkladné opatrenie bol zamietnutý.

8. Z hľadiska sťažovateľkou uplatnenej argumentácie ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie či zrušenie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu ústavných sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú

porušenie svojich práv neodkladným opatrením, zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú či zrušujú neodkladné opatrenia, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania (spravidla) nezasahuje konečným spôsobom. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (m. m. I. ÚS 19/2020, II. ÚS 407/2020).

9. Sťažovateľkou napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým bol návrh sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, nenesie známky zjavnej svojvôle.

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nepredniesla z hľadiska ústavného prieskumu napadnutého uznesenia relevantnú argumentáciu. V ústavnej sťažnosti vyjadruje svoj postoj k potrebe nariadenia neodkladného opatrenia a polemizuje s vecnou správnosťou rozhodnutia krajského súdu.

Bez potreby opakovaného citovania relevantných častí odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že krajský súd pri rozhodovaní postupoval korektne a závery, ku ktorým na základe osvedčených skutočností dospel, dostatočne a jasne odôvodnil. Nie je pravdou, že by rozhodnutie o neodkladnom opatrení v znení odlišnom od pôvodne okresným súdom nariadeného neodkladného opatrenia bolo neodôvodnené. Krajský súd pokiaľ aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, dostatočným spôsobom odôvodnil úvahy, na základe ktorých k výslednému rozhodnutiu dospel. Svoje rozhodnutie založil predovšetkým na tom, že sťažovateľka osvedčila vlastníctvo iba k jednému pozemku, hoci okresný súd rozhodol o neodkladnom opatrení aj vo vzťahu k ďalším dvom pozemkom. Za podstatné odvolací súd považoval aj to, že sťažovateľke sa v konaní nepodarilo osvedčiť bezprostredné ohrozenie jej práv, teda nepodarilo sa jej osvedčiť, že stavebník začal so stavebnými prácami práve na jej pozemku. Napokon krajský súd zdôraznil, že sťažovateľka má na účely svojej obrany k dispozícii nástroje v rámci správneho či trestného práva, ktoré aj využila.

10. Krajským súdom prijaté závery v napadnutom uznesení vychádzajú podľa názoru ústavného súdu z logickej úvahy súladnej so zmyslom a s účelom neodkladného opatrenia, opierajúcej sa o primerané odôvodnenie. To v plnej miere zodpovedá skutočnosti, že ide o odôvodnenie rozhodnutia predbežnej povahy o neodkladnom opatrení reagujúce na skutočnosti, ktoré sú podstatné pre posúdenie splnenia zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia. Je vecou všeobecných súdov, aby vyhodnotili splnenie zákonných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom do vyhodnotenia dôvodnosti návrhu jeho nariadenia ústavný súd zásadne nie je oprávnený zasahovať alebo právny názor všeobecného súdu nahrádzať svojím uvážením (porov. III. ÚS 169/2010, III. ÚS 281/07, II. ÚS 407/2020).

11. S poukazom na uvedené ústavný súd zastáva názor, že argumentácia krajského súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam Civilného sporového poriadku týkajúcim sa predpokladov vydania neodkladného opatrenia, jeho závery nemožno považovať za arbitrárne či svojvoľné, a tak

z ústavného hľadiska za neospravedlňiteľné a neudržateľné, teda za také, ktoré by mali za následok porušenie práv sťažovateľky.

12. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv, dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu